

Időnyalóka

Sebestyén Zoltán kiállítása

Nagy Balogh János Kiállítóterem, Budapest
2014. február 6 – március 1.

SEBESTYÉN ZOLTÁN nagyobb sebességre kapcsol: alig egy hónappal azután, hogy bezárt fali objektumot, festményeket, pasztelleket és egy videóinstallációt bemutató nagyszabású kiállítása, most egy tucatnyi olaj/vászon festménnyel jelentkezett. Maga a cím, az *Időnyalóka* Petri György egy versére utal, de itt teljesen más kontextusban szerepel. Gyerekkorunk nyalókája olyan, mint a vat-cukor vagy az újabb keletű gomicukor. Olcsó és teljesen értelmetlen élvezeti cikk. Szopogatni, nyalogatni kell. Az én generációm (a művésszel egy évben születtünk) már sok mindent benyalt, a gyerekeknek meg a foguk ment rá. A nyalóka is elfogy, az idő is fogyóban. Sebestyén festményei, melyek se nem naturalisták, se nem realisták, leginkább egy olyan vizuális társadalomkritikának, látéletnek tekinthetők, mely egymáshoz nem illő, egymással nem rímelő, egymással a valóságban sohasem találkozó fragmentumokból, motívumokból építkeznek, így leginkább a szürrealista látásmód jellemző rájuk. Színviláguk fád, sokszor szándékolatlan kopott, a fekete, kék, szürke, zöld foltokat néha rózsaszín, hússzín, piros és haldokló fehérek ellenpontoszák. A történetek nem valóságok, megfajlásra várók, de egyértelműen a dolgok jelenlegi állására utalóak, bennük van az utca emberének szomorúsága, fásultsága, közömbössége, félelme, új keletű szóval: a jövőkép hiánya. Nagy itt a magány. A képeken szereplő figurák fiktív személyek, bárkivel behelyettesíthetők. Úgy kommunikálnak, hogy nem kommunikálnak. Ha szájuk szólásra nyílik, az inkább egy sikoly, kiáltás. Sokan fekete szemüveget hordanak, az alakok titkolják létüket, hiszen ezekről a szereplőkről és a művek helyszínéről minden elmondható, csak az nem, hogy a trópusok vagy a mediterrán melegében sütkéreznének. A figurák és tárgyak sokszor körvonalakkal vannak körülírva, szellemként léteznek valahol az élet és a halál mezsgyéjén. A váltogatott terek és síkok, a perspektíva, a tér megfogalmazása többször zavarba ejtő. A festmények virtuális térben számtalan, állandóan ismétlődő elem jelenik meg. A halálfejes nyalókán kívül van itt koponya, emberi szemgolyók, felcsatolható művégtagok, a női mell méretét nagyobbító implantátum, lepukkant

SEBESTYÉN ZOLTÁN
Láss és válassz..., 2014, olaj, vászon, 150 x 170 cm

SEBESTYÉN ZOLTÁN
Mondjuk, hogy létezem..., 2014, olaj, vászon, 170 x 150 cm

köztéri órák. Mind-mind utalás egy beteg, kollabáló világra. Azért mielőtt teljesen kétségbe esnénk, a groteszk közelítésen túl van itt humor is, feltűnik egy mosolygó fejű nyalóka vagy akár gyerekkorunk kedvenc piros, kakasos nyalókája, a fekete napszemüveges alak nem is olyan félelmetes ügynök, hanem inkább egy időutazó földönkívüli. Egy hölgy kötött, zöld sapkájára nem állati fülecskék vannak applikálva, hanem koponyák. A mellette pózoló férfi – szintén az idétlen kötött sapkában – pedig nyelvét öltve a világra gúnyolódik. Az emberi szív viszont egy férfi izmos felsőtestét formázza. A bánat mosolyra vált. A buborékokba zárt, az átlátszó búra alatt megjelenő, a kettősen kontúrozott, a szaggatott vonallal körülírt motívumok mintegy idézőjelbe teszik, aurával vonják körül a részleteket. Sebestyén műveinek költői címadása nem sokat segít abban, hogy eligazodjunk a lehetetlen helyzetek világában. Ezt a világot a horror vacui jegyében lakja be. Egy elavult fizikai elmélet szerint a természet nem tűr üres helyet, ezért azonnal kitölti azt. A művészetben pedig a horror vacui jelöli azt a törekvést, hogy a művész az egész képfelületet kitöltse, ezért a direkt ábrázolás után az üresen maradt térbe ornamentális díszeket, különböző ismétlődő fragmentumokat telepít. A lehetetlen helyzetek világában minden megtörténhet. Az átlátszó, eres arc, a fekete szemüveg körül tüdőlebenyek, szívek, szemek, implantátumok lebegnek, mint megannyi csészéalj úsznak a térben. Egy hatos osztású, geometrikus mezőben, mint valami kabinetszekrényben emberi testrészek és egy játékbaba van kiállítva. A lehetetlen helyzetek világában ott van az a két óra, amit drezdai ösztöndíja idején látott egy raktárban. A furcsa az, hogy mindkét óra – pár másodperc csúszással – ugyanakkor állt meg. A felcsatolható műkarokról, művégtagokról nem tudjuk, hogy van-e még kar, ami felcsatolja azokat. A közel szimmetriapárba rendezett két gyilkos agancsú őzhöz egy férfi imádkozik. Engesztelést mutat be az áldozat előtt, mielőtt a falra felszerelné azt? Az arc múltóban, belsejében már világít a koponya váza. Itt viszont nem áll meg az idő, hanem rohamléptekkel halad a maga útján. Egy félbevágott férfi büszkén árválkodik az asztalon, miközben a TV képernyőjéből ufóként vagy éppen medúzaként egy implantátum lebeg elő. Két csecsemő valami átlátszó fóliával van letakarva, halottak vagy kísérleti alanyok, nem tudjuk. Idegen, furcsa, halálsápadt figurák állják körül a jelenetet, ahol egy férfi üvegburája alá beúszott a piros, kakasos nyalóka. Egy kettős osztású képen nem tudjuk, mi a fent és mi a lent, hogy kerül a kötött sapkás figurák felé egy combközépig kitekart, félmeztelen nő fejhallgatóval, ami nincs is bekapcsolva. A méregzöld mező alatti lilában halványan, alig kivehetően egy szellemarc dereng elő. Az élénkebb kékkel és zölddel megfestett tájban egy puskás katona járőrözik. Ideje lejárt, hiszen a csillagok helyett immáron koponyák uralják az eget.

Sebestyén Zoltán nem divatos művész, nem trendi, egyszerűen teszi a dolgát: fest. Képes arra, hogy kimondja, megjelenítse legrosszabb álmait, szorongásainkat és félelmeinket. Mert amit kimondunk, azzal könnyebb szembenézni.